

GENELEC®

CASE STUDY

**Saamelaismuseo
Siida luottaa Geneleciin**

UUSI NÄYTTELY JA UUSIN
TEKNOLOGIA VIEVÄT
VIERAILIJAT TUTUSTUMAAN
ALKUPERÄISKANSAN
ELÄMÄNTAPAAN

GENELECIN YHTEISTYÖKUMPPANI,
MUOTOILIJA HARRI KOSKINEN ON SIIDAN
UUDEN NÄYTTELYN PÄÄARKKITEHTI

narissa sijaitseva saamelaismuseum ja luontokeskus [Siida](#) on yksi Pohjois-Lapin suosituimmista matkailukohteista. Lapin alkuperäiskansan saamelaisten kulttuurille omistettu Siida perustettiin ensimmäisen kerran ulkomuseoksi 1960-luvulla, kunnes vuonna 1998 arkkitehti Juhani Pallasmaan suunnittelema museorakennus vihittiin käyttöön. Kaksi vuosikymmentä myöhemmin tuli aika laajentaa ja remontoida

rakennus vastaamaan kasvaneita kävijämääriä ja nykyaikaisia standardeja. Osana peruskorjausrakkaa oli oululainen tekninen järjestelmäasiantuntija [Caverion Suomi Oy](#), joka toimitti ja asensi [Dante AoIP](#) -teknologiaa käyttävän [Genelec Smart IP](#) -kaiutinjärjestelmän. Uuden näyttelyn äänisuunnittelusta vastasi interaktiivisen elämyssuunnittelun asiantuntija Aki Päivärinne [Qioi Collectivesta](#).

”ÄÄNENLAADUN JA YKSITYISKOHTIEN TARKKUUDEN SUHTEEN MIKÄÄN EI VEDÄ VERTOJA GENELECILLE – KAIKEN LISÄKSI SE ON SUOMALAINEN BRÄNDI!”

Saamelaiset elävät sopusoinnussa luonnon kanssa pääosin Norjan, Ruotsin ja Suomen pohjoisosissa sekä Murmanskin alueella Venäjällä. Heidän perinteisiä elinkeinojaan ovat rannikkokalastus, turkismetsästys, lampaiden paimentaminen ja tietysti puolipaimentolaisporonhoito. Vastikään kunnostetussa museossa on käynnissä täysin uusi näyttely, jossa saamelaisperintöä ja kulttuuria esitellään hyödyntäen viimeisintä museoteknologiaa. Näyttely on saanut nimensä inarinsaamelaisen Matti Morottajan runosta ”Nämä maat ovat meidän lapsiamme”, ja sen pääarkkitehtina toimi Genelecin kanssa jo vuosia läheistä yhteistyötä tehnyt teollinen muotoilija Harri Koskinen.

”Tehtäväni oli luoda Lapin luonnon monimuotoisia ääniä heijastava äänimaisema ja suunnitella siihen tekninen ratkaisu”, Päivärinne kertoo. ”Tiesin, että avoin, hallimainen museoympäristö olisi mielenkiintoinen akustinen ja temaattinen haaste, sillä kaikki vuodenajat esitetään samassa huoneessa.” Saamelaiskulttuurissa

ei nimittäin juhlita neljää vaan kahdeksaa eri vuodenaikaa, jotka sanelevat saamelaisten elämänrytmin; kevään, kesän, syksyn ja talven lisäksi ovat myös kevätkesä, syyskesä, syystalvi ja kevättalvi.

”Halusin luoda äänimaiseman, joka muodostaisi näyttelylle luonnollisen ja autenttisen taustan sen sijaan, että sen valtaisi pelkästään saamelaisten kulttuuriperintö”, hän jatkaa. ”Tietyllä tavalla loin taustan, joka asettaa heidän kulttuurinsa kontekstiin. Ottaen huomioon, että saamelaiset elävät edelleen läheisessä yhteydessä luontoon, luonnon ja kulttuurin välinen vuorovaikutus tuntui sopivalta lähtökohdalta.”

Osan Siidan äänisuunnittelusta on luonut Pekka Aikio, joka on itse saamelainen ja erittäin aktiivinen saamelaisten oikeuksien ja perinnön puolestapuhuja. Aikio vastasi erityisesti saamelaiskulttuuriin liittyvistä äänistä, jotka Päivärinne sitten integroi kokonaisuäänimaisemaan.

” HALUSIN LUODA TUNTEEN, ETTÄ VIERAILIJA ON LUONNON JA KULTTUURIN YMPÄRÖIMÄNÄ.

Äänisuunnittelun toteuttamisessa Päivärinne oli ehdoton: ”Tiesin käyttäväni Genelecin kaiuttimia, koska äänenlaadun jaksityiskohtien tarkkuuden suhteen mikään ei vedä niille vertoja. Se on myös suomalainen brändi, joten museossa, joka juhlii alkuperäiskulttuuria Harri Koskisen suunnittelemassa näyttelyssä, olisi ollut pyhäinhäväistys käyttää mitään muuta! Oli myös itsestäänselvyys, että käytämme Smart IP -teknologiaa, koska Siidan uusittu tekninen infrastruktuuri perustuu kokonaan Ethernet-kaapelointiin, mikä teki meidän laitteidemme liittämistä samaan verkkoon erittäin helppoa.”

Päivärinne kertoo sijoitelleensa järjestelmät ympyränmuotoisiin muodostelmiin molemmissa näyttelytiloissa. ”Halusin luoda tunteen, että vierailija on luonnon ja kulttuurin ympäröimänä. Päänäyttelyssä on kaksi sisäkkäistä ympyrää; sisäympyrä on omistettu saamelaiskulttuuria kuvaavalle audiovisuaaliselle installaatiolle ja ulkokehä kuvaa saamelaisten kotiseutujen kahdeksaa vuodenaikaa.”

”Koska tila oli akustisesti haastava, päätin, että siirtymä vuodenaikasta toiseen tapahtuu pyörivällä liikkeellä – vähän niin kuin majakka, mutta äänen kanssa. Sen sijaan, että niitä kaikkia toistettaisiin yhtä aikaa, rohkaisen näin kävijöitä liikkumaan vuodenaikasta toiseen. Näyttelyssä on joitakin alueita, joissa ääni välitetään suunnattujen kaiuttimien tai kuulokkeiden kautta, jotta vältetään päällekkäisten musiikkikerrosten kakofonia.”

Lauri Riihiaho johti Caverionin tiimiä, joka vastasi Dante-verkon ja kaiuttimien asennuksesta koko rakennuksessa. Hän vaikutti Smart IP -kaiuttimien asennuksen helppoudesta ja nopeudesta. ”Tämä oli ensimmäinen kokemuksemme Genelecistä – ja erityisesti Smart IP:stä – ja suoraan sanottuna se oli helppo nakki”, hän kommentoi. ”Tehtävämme oli asentaa kaiuttimet ja konfiguroida verkkokytkimet Dantelle. Asensimme yhteensä kolmekymmentä [4430A](#) Smart IP -asennuskaiutinta, parin [8010A](#)-studiomonitoria yhteen saamelaiskulttuurin esitykseen ja [7040](#)

subwooferin, jolla toistetaan saamelaisten shamaanien rumpuääniä. Kaiuttimien konfigurointiin käytimme Genelecin [Smart IP Manager](#) -ohjelmistoa, mikä oli erittäin helppokäyttöinen ja säästi paljon aikaa. Säädimme vain kytkimet ja kaikki toimi täydellisesti. Käytimme 32 x 32 Dante-kortilla varustettua Picturall Mark II -mediaserveriä pääkeskuksenamme koko museon mediasisältöjen toistamiseen. Yhdistimme kaiuttimet mediaserverillä Danten ulostuloihin ja se oli siinä – työmme oli tehty.”

“Smart IP -teknologia on vaikuttava”, Riihiäho jatkaa. “Tarvitset vain yhden CAT-kaapelin kaiuttimen liittämiseksi verkkoon. Sinun ei tarvitse edes huolehtia pistorasioista, sillä sama kaapeli toimittaa virtaa PoE:n kautta ääni- ja ohjaussignaalien ohella. Näin ollen Genelec Smart IP -ratkaisu on itse asiassa erittäin kustannustehokas vaihtoehto perinteiseen analogiseen audiojärjestelmään verrattuna, sillä säästät sekä kaapeloinneissa että asennusajassa.”

Siidan henkilökunta on innoissaan uudesta näyttelystä ja kunnostetuista, laajennetuista tiloista. ”On ilahduttavaa nähdä, että

saamelaiskulttuuria pidetään edelleen niin tärkeänä, että kävijämäärät jatkavat kasvuaan. Siksi oli aika uudistua ja laajentaa”, sanoo myynti- ja markkinointivastaava Minna Muurahainen. ”Rakennuksen pinta-ala kasvoi 50 %, joten nyt meidän on entistä helpompaa tehdä kunniaa saamelaiskulttuurin monimuotoisuudelle ja luontoyhteydelle. Meille on tärkeää, että käytämme mahdollisuuksien mukaan brändejä, joiden arvot heijastelevat omia arvojamme, erityisesti vastuullisuuden kaltaisissa asioissa. Genelec täyttää selvästi nämä vaatimukset. Olemme iloisia uudesta näyttelystä, joka käyttää viimeisintä teknologiaa opastaakseen vierailijamme saamelaiseen kulttuuriin, sillä se on nykyään uhattuna ja ansaitsee äänensä kuuluviin. Näemme itsemme olennaisena osana saamelaisperinnön säilyttämistä, joten nykyaikaisen ja vastuullisen AV-tekniikan hyödyntäminen tarinan kertomisessa on keskeinen osa tätä missiota.”

TUOTTEET

- 30 x 4430A
- 2 x 8010A
- 1 x 7040A
- 1 x Smart IP Manager -ohjelmisto